

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

Visitationionis officium multiplex. Cap. XXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](#)

10 Vtin vuiuscuiusque tugurio, cubiculouè ad lectum sternendum quo ad eius fieri potest, satis paleæ sit, culcitra item stramentitia, & cento, lodixuè.

11 Ut quibus vel ex morbo laborantibus, vel suspectis, lectus, stramensis lanceis, aliaque supellecstile apparari, & sterni debet, ij pro ratione, statuque personarum, illud ipsum commodum consequantur, & ministri item publicè ad locum curationis constituti.

Vt ijsdem ministris, alijsque rectè ualentibus viètus certa ratione suppeditetur, qui satis sit.

Vt ægrotis item statà hora subministretur, quibus etiam ratio adhuc beatur cibi, qualis sit, & quantus, & quo item modo præbeatur.

Vt medicinæ, medicamentave in tempore, certiisque præscriptis horis, & ordine apparentur, conficiantur, & præbeantur.

12 Ut & nestes, & supellex, & tuguria, cubiculave, quæ ex assertibus constructa sunt, ubi peste infecti, suspective manserunt, aut mortui sunt, prout opportunitas tulerit, diligenter purgentur. Illa uero tuguriola ex paleis inflammementur. Nec uero usui sint alijs, qui solùm suspecti sunt.

Vt ea ipsa tuguriola, cùm opus est, palea recenti, cùm intrinsecus optimè circumuestiantur; tūm extrinsecus undique obtegantur, ut ne quando pluvia influat.

Vt mortuis efferendis, & sepeliendis nihil contrà agatur, fiatve, quām de efferendi, sepeliendive modo, & de loco, ubi sepeliendi sunt, Episcopus statuerit.

Vt uero hæc omnia in executionis usum rectè inducantur; Parochus, omnisque alius Sacerdos, quicumque intrà tuguriorum septa curam gerit, præfectus regionarius, & Vicarius foraneus, ut diligentissime poterunt, curabunt, crebris cohortationibus, assiduisque ad motionibus, omni caritate plenis; atque adeò, ubi opus est, reprehensionibus. Et omni præterea paterno officio cum illis agent, ad quos summa curationis spectat, ut ordine, & quām rectissimè cuncta gerantur. Quod si ne his quidem officijs, quicquād adiumenti ad rem optimè administrandam non afferent; perfugiū, ut priuè possint, ad Episcopum habebunt, cuius consilio, studio, ope, & auctoritate, etiam apud magistratum, ut opus erit, si quæ perperam aguntur, ad rectam normam redigantur.

Visitationis officium multiplex. Cap. XXV.

S V M M A R I V M.

Visitationis officium multiplex in quibus constat. num. 1.
Regionum

- 1 Regionum prefecti
- 2 Vicarij foranei
- 3 Visitatores
- 4 Loca curationis publicæ visitent: ob eamque rem quid inquirant.
- 5 Episcopi visitationis officia.
- 6 Litteræ pastorales ad populos.

LA omnia, quæ paulò ante, & mòx infrà demonstrantur, vel ad cautiones, vel ad curas, vel ad pietatis exercitationes, vel ad hominum mores, vel ad Sacerdotum in primis vitæ honestatem, & disciplinam pertinent, ut rectam omnem executionem habeant; hoc prefecti regionarij, aut Vicarij foranei, alijque Episcopales visitatores videbunt, curabuntque diligentissimè.

2 Quare loca publicæ curationis frequenter, vel quotidiè potius cum opus erit, visitabunt, cunctaque perspicient, atque explorabunt, tum que ad peste languentium, suspectorum, aut animæ salutem, aut corporis curationem spectant; tum etiam quæ de eo genere omni speciatim, vniuersèque conscripta sunt.

Ac si quid vel decesse, vel in aliqua re peccari, offendiuè viderint, ad ipsum Ep̄m referent, qui de omni cautione, cura, piaque exercitatione, & disciplina sollicitus, in oī executione, ut opus erit, studiosè euigilabit.

3 Episcopus verò frequens in eo erit, ut vniuersos, & ferè singulos, peste vel infectos, vel suspectos, inuisat; paterna caritate consoletur, Episcopali liberalitate, & eleemosyna, quam manu sua præbebit, subleuet, si quos, inopia laborantes viderit: documenta opportuna det, atque accommodata ad sanctè, & cum Dei voluntate congruenter vitam agendam, mortemque fortiter, Christianoque more in Domino obeundam.

Crebrò item familias, quæ domi ob suspicionem se continent, breui sermone alloquetur, & ostendet in primis quæ vnicuique agenda sint, quæ rursùs fugienda.

Sæpè præterea in Diœcœsis loca infecta, suspectauè excurret, cunctaque oculis, paterna caritate incensus, lustrabit, ut populo suo astligato, perculso, & penè prostrato, consolationes, remedia, subsidia, & alia Episcopalis dilectionis officia adhibeat, & præstet.

Non visitatores solum, sed alios etiam sæpè mittet, qui hæc eadem officia præsent.

Praefectorum, curatorum, & ministrorum publicæ curationis, operam, studiumque excitabit.

Si

Si quos negligentes, & delinquentes in officio comparent, cum ijs non modo cohortatione, monitione, sed aliquando etiam severiore obiurgationis acerbitate ager, ut sui quique muneric partes recte, diligenter, & salutariter exequantur.

Si verò aliquando monitos obstinatè operam dare cognoverit, vt contumaciter, maleque agant; vt isti ab officio suscepto amoueantur, curabit, atque efficiet.

Monattorum vitia, quæ in eo genere hominum grauissima inesse solent, increpabit acerrimè. Sique hac via non succedit, vt in officio recte agendi se contineant, illam aggredietur, vt magistratus penas reposcant flagitorum, quæ admiserint.

4. Et quoniam per Episcopales occupationes omnibus locis præsens ad esse non potest, eam etiam rationem aliquando inibit, vt ad populos litteras pastorales scribat, quibus illos confoletur, confirmet, & excite ad optima quæque, prout occasio tulerit.

Cura spiritualis sigillatim vnicuique peste affecto,
vel suspecto à Sacerdote adhibenda.

Cap. XXVI.

S V M M A R I V M .

- 1 Cura spiritualis vnicuique peste laboranti, suspectoque à Parocho, Sacerdotenè præstanda in his consistit. 8.
- 2 Ut illum celerrimè inuisat; & sine mora sacramentum Penitentie ministret.
- 3 Ut illi Eucharistiam pro viatico quād primū tradat, ubi certum sit cum peste infectum. 10. Ut verò in suspicione tantum sit, ut communionem ministret. 9.
- 4 Ut extrema vñctionis sacramentum sine mora conferat: ubi mortis certitudo sit. 11.
- 5 Ut facultate absoluendi à casibus reservatis non abutatur.
- 6 Ut indulgentiam concedat Episcopalemque benedictionē impertiat.
- 7 Ut illum mortuum suffragijs adiuuet.
- 11 An supradicta diligentissimè præsentur, à quibus inquirendum.

Vbi